

ПРИЛОЖЕНИЕ

- 1. Изискванията за заемане на педагогически длъжности в системата на предучилищното и училищното образование в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и Наредба 15/2019г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с приложена таблица на Приложение №1 към чл. 10 на Наредбата.*

Педагогически специалисти – кои са те и кой може да заеме длъжност на педагогически специалист

Педагогически специалисти са учителите, директорите, заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, ръководителите на направление "Информационни и комуникационни технологии", възпитателите, психолозите, педагогическите съветници, логопедите, рехабилитаторите на слуха и говора, корепетиторите, хореографите и треньорите по вид спорт.

Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и професионална квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност. Длъжностите на педагогическите специалисти може да се заемат и от:

1. граждани на други държави членки;
2. чужди граждани, ако са предложени по междудържавни спогодби;
3. продължително пребиваващи в страната чужди граждани – със съгласие на началника на съответното регионално управление на образованието;
4. дългосрочно и постоянно пребиваващи в страната чужди граждани.

Трудовите договори с педагогическите специалисти се сключват и прекратяват от директора на детската градина, училището или центъра за подкрепа за личностно развитие, а с педагогическите специалисти в българските училища в чужбина – от министъра на образованието и науката. В частните детски градини и училища се сключват и прекратяват от органа, който управлява и представлява съответното дружество, юридическо лице с нестопанска цел или кооперация.

Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията,

ПРИЛОЖЕНИЕ

за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. *(Наредба №15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти в сила от 02.08.2019 г. обн. ДВ. бр.61 от 2 Август 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 27 Ноември 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 24 Септември 2021г.)*

2. Процедурата за легализиране на документи за образование, които да послужат при кандидатстване за работа в системата на предучилищното и училищното образование

Желаещите да бъдат насочени към НАЦИД, където ще получат официално писмено потвърждение на стойността на дипломата за висше образование или на друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

Необходимост от признаване на придобито висше образование и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища имат български граждани, чужденци и лица със статут на бежанци, които са се обучавали във висши училища, създадени и функциониращи по законоустановения ред в страната, в която е придобито висшето образование, или са завършени периодите на обучение.

Компетентен орган за признаването на висше образование, придобито в чуждестранно висше училище, е министърът на образованието и науката с цел улесняване на достъпа до пазара на труда.

Процедурата по признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се организира от министъра на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация (НАЦИД).

Признаването на висше образование от НАЦИД се извършва в съответствие с придобитата образователно-квалификационна степен, удостоверена с представените от

ПРИЛОЖЕНИЕ

заявителя документи, като нормативният период за приключването на процедурата по академично признаване е 2 месеца от представяне на всички необходими документи и информация.

При необходимост от допълнителна информация от страна на заявителя или висшето училище, провело обучението, срокът се удължава до представяне на всички необходими документи/информация.

Академичното признаване е официално писмено потвърждение на стойността на дипломата за висше образование, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

Признаването от НАЦИД се удостоверява чрез издаването на удостоверение по образец, което важи само за територията на България.

В тази връзка се подава заявление в НАЦИД за издаване на удостоверение за признаване на висше образование, придобито в чужбина, като приложите всички необходими документи за целта.

Адресът на НАЦИД е: гр. София, бул. „Д-р Г. М. Димитров“ 52А

Телефон: (+ 359 2) 817 38.

Националният център за информация и документация издава удостоверения за придобитата професионална квалификация, необходима за заемането на съответните длъжности на педагогически специалисти.

Обща информация за установяване нивото на владее на български език да бъдат насочени към Център за оценяване в предучилищното и училищното образование, където могат да преминат изпит за установяване степента на владее на български език при придобиване на българско гражданство по натурализация.

Изпитите за установяване степента на владее на български език при придобиване на българско гражданство по натурализация се организират и провеждат от Центъра за оценяване в предучилищното и училищното образование на основание чл. 12, т. 5 от Закона за българското гражданство и Наредба № 5 от 03.09. 1999 г. за реда за установяване владееето на български език при придобиване на българско гражданство по натурализация

ПРИЛОЖЕНИЕ

На 20 април 2022 г. ще се проведе изпит по *Наредба № 5 от 3 септември 1999 г. за реда за установяване владееето на български език при придобиване на българско гражданство по натурализация*

Краен срок за приемане на документи 18 април 2022 г. до 17:00 ч.

Началото на сесията е от 13:00 ч., но според броя на кандидатите изпити могат да се провеждат на обявената дата с повече от една група. Информация за началния час и входящ номер може да получите на тел: 02 970 56 11 или на e-mail: skocho@mon.bg. - документите за кандидатстване се приемат изпратени по Български пощи или по куриерска фирма

ИЛИ

поставени в плик и сложени в пощенската кутия на ЦОПУО, намираща се в преддверието на сградата на бул. „Цариградско шосе“ № 125, бл. 5;

- получаването на готови удостоверения от проведени изпити става САМО по куриерска фирма „Спиди“. За целта заявете на имейл skocho@mon.bg, като изпратите следните данни: имена, входящ номер, адрес и телефон на получател.

Информация при възникнала необходимост от издаване на копие „Вярно с оригинала“ на удостоверение за владееене на български език за българско гражданство може да получите на e-mail: skocho@mon.bg.

Изпит се провежда всеки месец, като датите се публикуват на сайта на ЦОПУО: copuo.bg.

Необходими документи за участие:

Заявление по образец, като в заявлението се декларирайте дали пребиването е за постоянно или продължително в България, като на последния ред се подчертава вярното.

Копие от документ за самоличност (заверено с "вярно с оригинала", име и фамилия на лицето и подпис).

ПРИЛОЖЕНИЕ

Нотариално заверено копие от документ за завършена езикова подготовка по български език от оторизирана институция, ако лицето притежава такъв документ.

Документите се изпращат до Центъра за оценяване в предучилищното и училищното образование на адрес: п.к. 1113, гр. София, бул. Цариградско шосе 125, бл. 5, ет. 2; получател – ЦОПУО.

3. Достъп до информация за свободните работни места в системата на предучилищното и училищното образование.

При наличие на свободно работно място директорите на образователните институции от системата на предучилищното и училищното образование обявяват свободните работни места в съответното регионално управление на образованието (РУО) и в териториалното поделение на Дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ).

4. Насоки за придобиването професионална квалификация детски учител, начален учител, „учител по...“ и „ресурсен учител“ с линк към висшите училища

Професионална квалификация „учител“ се придобива чрез обучение във висши училища, създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование, получили програмна акредитация по професионално направление от област на висше образование „Педагогически науки“ или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и при спазване на държавните изисквания.

Професионална квалификация „учител“ може да се придобива от:

1. лица, които се обучават за придобиване на висше образование в образователно-квалификационна степен по специалности от професионални направления съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления;

ПРИЛОЖЕНИЕ

2. лица, които са придобили степен на висше образование и съответната ѝ професионална квалификация.

Обучението за придобиване на професионална квалификация „учител“ се провежда в редовна, задочна и дистанционна форма с продължителност, не по-малка от една година.

Обучението може да е и с по-малка продължителност, когато такава възможност е предвидена от висшето училище в съответствие с правилника му.

За улеснение на желаещите ще бъде предоставен линк със списък на висши училища, в които се провежда обучение за придобиване на допълнителна квалификация „учител по..“, „детски учител“ и „начален учител“.

Държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител" се определят с наредба на Министерския съвет (*Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "учител" в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г. Обн. ДВ. бр.89 от 11 ноември 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 18 декември 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.10 от 5 февруари 2021 г.*)

В открития от Българското правителство единен информационен портал в помощ на напускащите Украйна. В сайта, който се намира на следния адрес: <https://gov.bg/bg/ukraine>, ще бъде поместена пълна информация на изискванията за желаещите да заемат на учителски длъжности.